

Evaluatie werking Regionaal Landschap Kempen en Maasland, Jaarverslag 2009 – werkprogramma 2010

De elementen die het Regionaal Landschap dient op te nemen in haar werkingsverslag zijn:

- criteria met betrekking tot het erkenningsbesluit
- basistaakstelling in kader van draagvlakvorming voor natuur
- extra taken buiten de basistaakstelling, uitgevoerd binnen het kader van structurele opdrachten
- acties en initiatieven op vlak van sensibilisering en informatieverspreiding voor het vergroten van het draagvlak voor natuur
- nazorg van uitgevoerde projecten en impact op natuur van opgezette projecten
- samenwerking en het overleg met doelgroepen, partners en overheden
- professionalisering van de organisatie.

Bovenstaande elementen zijn allen opgenomen in het jaarverslag 2009 van het Regionaal Landschap Kempen en Maasland.

1. Criteria met betrekking tot het erkenningsbesluit

Toetsing van het jaarverslag aan de erkenningsvoorwaarden vastgelegd in hoofdstuk 3, artikel 4 van het BvR 08.12.1998.

1. Het Regionaal Landschap bezit rechtspersoonlijkheid. De statuten van het RL werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.
2. Het werkingsgebied van het Regionaal Landschap Kempen en Maasland is een streek van ongeveer 75000 ha in het noordoosten van de provincie Limburg, bestaande uit 12 gemeenten waaronder As, Bree, Dilsen-Stokkem, Genk, Kinrooi, Lanaken, Maaseik, Maasmechelen, Meeuwen-Gruitrode, Opglabeeek, Peer en Zutendaal. Het RLKM strekt zich uit over drie geografische regio's m.n. Hoge Kempen, Maasvallei en Kempen-Broek.
3. Het Regionaal Landschap Kempen en Maasland heeft de afgelopen twee jaar activiteiten ontplooid in verband met de bevordering en promotie van het streekeigen karakter, met natuurrecreatie en recreatief medegebruik, met natuureducatie, met natuurbehoud en natuurbeheer, alsook met herstel, aanleg en ontwikkeling van kleine landschapelementen. We verwijzen hiervoor naar het jaarverslag 2008 en jaarverslag 2009 hoofdstuk 2 & 3.
4. Het Regionaal Landschap Kempen en Maasland is voorgedragen door de Bestendige Deputatie van de Provincie Limburg. De datum wanneer dit gebeurde is niet terug te vinden in het jaarverslag 2009.
5. Het Regionaal Landschap Kempen en Maasland beschikt over een algemene vergadering waarvan de volgende doelgroepen deel uitmaken: provincie en/of gemeenten, erkende milieu- en natuurverenigingen en erkende landbouworganisaties, erkende verenigingen ter bevordering van toerisme en recreatie en erkende wildbeheereenheden. De samenstelling en het verslag van de Algemene Vergadering is terug te vinden in de bijlagen bij het jaarverslag 2009.
6. Het regionaal landschap bezit een raad van bestuur die voor minstens 1/3 bestaat uit vertegenwoordigers van provincies of gemeenten, voor minstens 1/3 uit vertegenwoordigers van erkende natuurverenigingen en uit vertegenwoordigers van de resterende doelgroepen (zie samenstelling RvB hoofdstuk 1). In de RvB heeft het Agentschap voor Natuur en Bos een adviserende functie die wordt ingenomen door het provinciale aanspreekpunt Regionale Landschappen. De verslagen van de Raad van Bestuur zijn terug te vinden in de bijlagenbundel.

Om erkend te blijven moet een regionaal landschap in principe voldoen aan de volgende voorwaarden:

7. Het Regionaal Landschap organiseert jaarlijks activiteiten om erkend te blijven en ook in 2009 voldoet Regionaal Landschap Kempen en Maasland aan deze voorwaarden: minstens tweemaal de publicatie van een landschapskrant, minstens drie vormingsactiviteiten met minimaal 25 deelnemers, minstens drie brede publieksactiviteiten met telkens 100 deelnemers en activiteiten die de participatie van de doelgroepen en de bevolking aan het beheer van kleine landschapselementen bevordert. Een toelichting op de verplicht activiteiten zijn opgenomen in

hoofdstuk 3 van het activiteitenverslag 2009. Onder meer 2 landschapskranten, 3 vormingsactiviteiten en 5 grote publieksactiviteiten komen hier aan bod.

8. Het Regionaal Landschap voert een boekhouding derwijze dat de aanwending van de subsidie van de Vlaamse Gemeenschap controleerbaar is. De boekhouding wordt analytisch geboekt door het Regionaal Landschap Kempen en Maasland en wordt hierbij ondersteund door een extern accountant, Luc Notelaers van CVBA Van Havermaet Groenweghe BV. Het financiële verslag met de balans en resultatenrekening 2009 en begroting 2010 vindt men terug in hoofdstuk 5. Er zijn geen opmerkingen op de balans en de resultatenrekening 2009 en begroting 2010.

We kunnen concluderen dat het Regionaal Landschap Kempen en Maasland voldoet aan de erkenningsvoorwaarden.

2. Criteria voorgedragen in het MB 27 maart 2006

Basistaakstelling in het kader van draagvlakvorming voor natuur

Het Regionaal Landschap onderneemt initiatieven in het kader van het doelgroepenbeleid gericht op de bevordering en promotie van:

- Het streekeigen karakter
- De natuurrecreatie
- De natuureducatie
- Het recreatief medegebruik
- Het natuurbehoud
- Het beheer, herstel, aanleg en ontwikkeling van de kleine landschapselementen

De projecten en acties die hiermee verband houden staan in het werkingsverslag uitgewerkt in hoofdstuk 2.2. 'natuurbehoud en KLE', in hoofdstuk 2.3. 'landschapszorg en streekeigen karakter', in hoofdstuk 2.4. 'recreatief medegebruik en natuurrecreatie en natuurgericht toerisme' en hoofdstuk 2.5. 'natuureducatie en sensibilisatie'.

De projecten en acties van RLKM zijn goed gespreid over de bovenstaande thema's. Zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de vernoemde projecten en acties zijn goed.

Het Regionaal Landschap Kempen en Maasland hanteert het principe dat de verbreding van het draagvlak en projectrealisaties hand in hand gaan. Dit blijkt uit volgende uitgangspunten:

- Het RLKM werkt intersectoraal samen met diverse organisaties om het draagvlak voor natuur te verbreden. Dit gebeurt zowel op internationaal, bovenlokaal als op lokaal vlak. Voor voorbeelden verwijzen we naar hoofdstuk 2.1.
- De communicatie van RLKM naar en overleg met overheden, organisaties en streekbewoners is er sterk op gericht het draagvlak voor natuur te verbreden. Voor voorbeelden verwijzen we naar hoofdstuk 1, onderdeel communicatie, en de bijlagenbundel.

Een overzicht van de relatie tussen doelstellingen en activiteiten wordt gegeven in hoofdstuk 4.

Extra taken buiten de basistaakstelling, uitgevoerd binnen het kader van structurele opdrachten

Buiten de verplichte basistaakstelling in structurele opdrachten m.b.t. draagvlakverbreding en sensibilisering werden extra taken uitgevoerd. Hiervoor werden bijkomende projectmiddelen aangetrokken. Er dient opgemerkt te worden dat RLKM zeer bedreven is in het aanwerven van bijkomende projectmiddelen, zowel op provinciale, nationale en internationale schaal. Deze projecten werden gerealiseerd in zeer nauwe samenwerking met andere partners (Europese partners, de Vlaamse overheid, lokale overheden, bosgroepen, natuurverenigingen, landbouwers, wildbeheereenheden, particulieren, Toerisme Limburg,...). Er is geen afzonderlijke oplijsting van projecten die in 2009 dankzij extra projectsubsidies gerealiseerd werden. Aparte activiteiten en projecten buiten de basistaakstelling zijn wel frequent terug te vinden in hoofdstuk 2 van het jaarverslag 2009.

Acties en initiatieven op het vlak van sensibilisering en informatieverbreiding voor het vergroten van het draagvlak voor natuur

Het RLKM gebruikt laagdrempelige communicatiemiddelen om de projectrealisaties kenbaar te maken aan een zo breed mogelijk publiek (zie hoofdstuk 1, onderdeel communicatie, en de bijlagenbundel).

Het RLKM heeft in 2009 heel wat activiteiten ondernomen om de samenwerking, overleg en draagvlakvorming voor natuur te vergroten. Een ophijsting hiervan wordt gegeven in hoofdstuk 2.1 maar verder in hoofdstuk 2 vindt men hier nog andere voorbeelden van terug.

Het RLKM organiseert vormingsactiviteiten en informatiebijeenkomsten die tot doel hebben een breed publiek bewust te maken van de kwaliteiten en beheeraspecten van het landschap en de natuur in Kempen en Maasland (bv Maas in beeld). Op deze manier worden mensen aangezet om zorg te dragen voor de natuur en het landschap.

Het RLKM organiseert publieksactiviteiten die in het teken staan van natuur en landschap (zie hoofdstuk 3).

Nazorg van uitgevoerde projecten en impact op natuur van opgezette projecten

In de individuele projectbeschrijvingen staan telkens de initiatieven die worden ondernomen in het kader van nazorg en opvolging. Het is raadzaam om dit onderdeel in het volgende jaarverslag nog wat uit te breiden. In het jaarverslag 2009 wordt vaak de verantwoordelijke voor nazorg en opvolging gegeven. Het is interessant om in sommige gevallen enkele concrete maatregelen op te sommen die de nazorg, opvolging en monitoring garanderen.

Samenwerking en overleg met doelgroepen, partners en overheden

Het RLKM streeft in zijn projectwerking naar een grote betrokkenheid van de doelgroepen. Op deze manier wordt het mogelijk de werking te integreren in sectoroverstijgende projecten. In de individuele projectbeschrijvingen staan telkens de organisaties en partners genoemd die betrokken zijn bij de afzonderlijke projecten. Ook de doelgroepen komen hier aan bod. Een overzicht van alle partners is niet in het jaarverslag aanwezig. De personeelsleden van het RLKM participeerden geregeld aan workshops, cursussen en studiedagen om zich verder te professionaliseren. Verschillende doelgroepen worden apart benaderd met informatie op maat. Concrete voorbeelden hiervan zijn terug te vinden in hoofdstuk 1 & 2.

Professionalisering van de organisatie

De professionalisering van het RLKM komt in hoofdstuk 1 aan bod. Er wordt een overzicht gegeven van het personeelsbestand van RLKM. In 2009 bedroeg het personeelsbestand RLKM 20.78 VTE, een stijging van bijna 3 VTE ten opzicht van 2008. Per deelgebied wordt er gewerkt met projectleiders en projectmedewerkers. Verder zijn er ook coördinatoren landschap, natuur en toerisme aangesteld. Tenslotte zijn er de ondersteunende diensten, zowel administratief als technisch. Om het personeelsbeleid te optimaliseren worden er afwisselend functioneringsgesprekken en evaluatiegesprekken met alle personeelsleden gevoerd. Bijkomend is er een dagelijkse opvolging en eventuele bijsturing van de persoonlijk taken. Er werden diverse opleidingen, excursies, studiedagen voor het personeel georganiseerd/aangeboden en het RLKM bood ook een 2-tal stageplaatsen aan.

Zowel de administratieve als financiële opvolging worden gedaan volgens de richtlijnen van de vzw wetgeving. Voor de realisaties van de projecten wordt de wet op overheidsopdrachten nageleefd. Het is aangewezen om volgend jaar een aanbestedingsprotocol in de bijlagenbundel toe te voegen.

Criteria erkenningsbesluit en opvolging evaluatie

Het is aan te bevelen om aan het volgende jaarverslag een hoofdstuk toe voegen waarin zowel de criteria met betrekking tot het erkenningsbesluit als de bijkomende criteria opgelegd vanuit de MINA-raad (MB 27 maart 2006) getoetst worden. Het is ook aangewezen om kort toe te lichten op welke manier er met de aanbevelingen van de Mina-raad over het vorige werkingsjaar is rekening gehouden.

Conclusie

Het jaarverslag RLKM 2009 is verzorgd en volledig opgemaakt. Alle noodzakelijk elementen voor de evaluatie kunnen gemakkelijk teruggevonden worden. Het is aangewezen om de (beperkte) suggesties mee te nemen naar de werking/jaarverslag 2010. Het programma 2010 voorgesteld door RLKM is realistisch en veelbelovend. Het Agentschap voor Natuur en Bos – PA Limburg geeft bijgevolg een gunstig advies over de werking van het RL Kempen en Maasland 2009 en de inhoud van het jaarverslag.

Hasselt, 15 April 2010

Jasper Goffin
Provinciaal aanspreekpunt Regionale Landschappen

Bert Verhoren
Provinciaal directeur Limburg
Agentschap voor Natuur en Bos

